

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Pia Hasselrot
Utredare
Pia.hasselrot@tyreso.se
08-57828147

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2021-04-20

Sida
1 (4)
Diarienummer
2021/KS 0074

Mottagare
Kommunledningsutskottet

Svar på motion om att inrätta en tjänst som hygiensjuksköterska i Tyresö kommun

Kommunstyrelseförvaltningen

Stefan Hollmark
Kommundirektör

Sammanfattning

Anki Svensson och Peter Freij från Moderaterna har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att inrätta en tjänst som hygiensjuksköterska i Tyresö kommun. Syftet med tjänsten är att utöka Tyresö kommuns förmåga att hantera situationer likt den nuvarande pandemin samt ge Tyresös invånare större trygghet i en orolig tid. Motionen föreslår att en hygiensjuksköterska ska ha en kommunövergripande, strategisk roll samtidigt som den kan verka operativt ute i verksamheterna.

Motionen har remitterats till kommunledningsutskottet för förslag till besvarande. Svar på motionen ska beredas i kommunstyrelsen och beslutas i kommunfullmäktige.

Förvaltningen överlämnar nedan underlag inför beslut.

Beskrivning av ärendet

Anki Svensson (M) och Peter Freij (M) har lämnat in en motion till kommunfullmäktige om att inrätta en tjänst som hygiensjuksköterska i Tyresö kommun. Motionärerna poängterar behovet av specialkompetens inom hygien

och smittskydd och motionen lyfter fram följande uppgifter för en
hygiensjuksköterska:

- Ingå i det pågående arbetet med att motverka smittspridningen inom kommunens verksamheter.
- Verka operativt ute i verksamheterna, undervisa medarbetare samt leda arbetet att upprätthålla en hög hygien för att motverka smittspridning.
- Utreda och föreslår åtgärder vid infektionsutbrott.
- Medverka i frågor som rör lokalplanering och inköp ur ett vård- och allmänhygieniskt perspektiv.

Tjänsten föreslås samverka med medicinskt ansvarig sjuksköterska (MAS), vara förvaltningsövergripande samt sortera under kommunstyrelseförvaltningen. Sammanfattningsvis ska en hygiensjuksköterska ha en kommunövergripande, strategisk roll samtidigt som hen kan verka operativt ute i verksamheterna.

Motionen har remitterats till kommunstyrelseförvaltningen som bereder ärendet inför kommunfullmäktiges behandling. Kommunfullmäktige är sista beslutande instans och därmed den som bifaller, avslår eller besvarar motionen. Kommunstyrelseförvaltningen har hämtat in synpunkter från äldre- och omsorgsförvaltningen samt medicinsk ansvarig sjuksköterska i sitt svar.

Hygiensjuksköterska

En legitimerad sjuksköterska med specialisering inom vårdhygien, även kallad hygiensjuksköterska, har till uppgift att främja patientsäkerheten inom all vård och omsorg genom att arbeta för att förebygga uppkomst av vårdrelaterade infektioner och förhindra smittspridning. Hygiensjuksköterskan deltar inte i direkt patientvård utan bidrar till att säkra den vårdhygieniska standarden genom stöd, information och utbildning.

Andra kommuner

Vårdhygien Stockholm är en expertfunktion inom Region Stockholm som arbetar med att förebygga vårdrelaterade infektioner och smittspridning. Vårdgivare kan teckna avtal och få tillgång till rådgivning, undervisning och hjälp att kvalitetssäkra den egna verksamheten. Alla kommuner i Stockholmsregionen, inklusive Tyresö kommun, har avtal med Vårdhygien Stockholm. Ingen kommun i regionen har egen anställd hygiensjuksköterska.

Arbete med hygiensjukvård i Tyresö kommun

God hygienisk standard regleras i Hälso- och sjukvårdslagen (HSL), (SFS 2017:30) 5 kap, 1§. Socialstyrelsens föreskrift, SOSFS 2015:10 om Basal hygien i vård och omsorg gäller för den som är arbetar eller är under utbildning i kommunal vård och omsorg eller i vård och omsorg som bedrivs av privata

aktörer med kommunalt uppdrag. Andra styrdokument inom området är Patientsäkerhetslagen 2010:659 samt Arbetsmiljöverkets föreskrifter.

Tyresö kommuns riktlinje för hygien- och klädregler inom kommunal vård och omsorg¹ slår fast att basala hygienrutiner är den viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning och uppkomst av vårdrelaterade infektioner. Riktlinjerna förtydligar ansvarsfördelning och avvikelserapportering samt innehåller instruktioner inom områden som arbetskläder, handhygien samt åtgärder vid tillbud. De kompletterar Tyresö kommuns Riktlinje för Basala hygienrutiner inom kommunal vård och omsorg² som förutom basala hygienrutiner även tar upp hantering av livsmedel, städning inom vård och omsorg samt avfallshantering.

Tyresö kommuns avtal med Vårdhygien Stockholms tjänster tecknades 2019 och förlängs ett år i taget.³ Avtalet ger Tyresö kommun tillgång till både hygienläkare och hygiensjuksköterska. Vårdhygien Stockholm ansvarar för vårdhygienisk service till de särskilda boendeformer som drivs av Tyresö kommun, Björkbackens VOB, Björkbackens dagvård samt Trollängen. Arbetet bedrivs i samarbete med MAS och verksamhetschefer, eller motsvarade, inom kommunen. Vårdhygiens åtagande omfattar stöd i systematiskt vårdhygieniskt kvalitetsarbete i enlighet med SOFS 2011:9, stöd att motverka smittspridning, kunskaphöjande insatser samt rådgivning och stöd. Vårdhygienisk kontroll av lokaler ingår i avtalet och genomförs vanligtvis en gång per år. Kontrollerna pausades under år 2020 på grund av pandemin. Vårdhygien Stockholm kan även bistå med vårdhygienisk expertis vid lokalplanering. Vårdhygien Stockholm utför inget uppsökande arbete utan Tyresö kommun initierar kontakt för utbildning, kontroll och handledning.

Ansvaret att utreda och föreslå åtgärder vid infektionsutbrott ligger på verksamhetens enhetschef. Infektionsutbrott utreds enligt rutin. Vårdhygien Stockholm kan bistå i arbetet med att föreslå åtgärder. Även den länsövergripande instansen Smittskydd Stockholm kan rådfrågas vid infektionsutbrott.

Inköp sker i huvudsak inom SKR:s avtal och följer därmed regionala direktiv och riktlinjer kring vårdhygien.

Det finns inga krav på privata utförare att ha tillgång till hygiensjuksköterska.

Kommunala vård- och omsorgsboende i Tyresö kommun har hygienombud med uppgift att undervisa kollegor i basal hygien. Under pandemin har samtliga

¹ 2019/ÄON 0097 samt 2019/ASN 0109

² Kapitel 12 i Riktlinje för kommunal hälso- och sjukvård 2019/ÄON 0097

³ 2019/ÄON 0113

boenden även utsett en covidhandledare med uppgift att utbilda sig inom området och undervisa kollegor.

Inom LSS har kommunen och husläkarmottagningarna delat ansvar för hälso- och sjukvården. Husläkarmottagningarna är vårdgivare och ansvarar bland annat för smittspårning. Tyresö kommun ansvarar för att medarbetare följer riktlinjerna om basal hygien. Verksamhet inom LSS ingår inte i avtalet med Vårdhygien Stockholm. Under 2019 genomfördes en särskild insats kring vårdhygien inom LSS i samarbete med Vårdhygien Stockholm.

Underlag från förvaltning

Förvaltningen ser att vårdhygien är ett mycket viktigt område och att basala hygienrutiner är den viktigaste åtgärden för att förebygga smittspridning. Det sker ett kontinuerligt arbete med ständiga förbättringar inom området. Hälso- och sjukvårdsenhetens Patientsäkerhetsberättelse 2020 slår fast att följsamheten till basala hygienrutiner är god inom verksamhetsområde äldreomsorg samt att hygienobservationerna visar mycket hög följsamhet till hygienrutinerna.

Förvaltningen är nöjda med Vårdhygien Stockholm och deras service. En kommunalt anställd hygiensjuksköterska skulle kunna driva det vårdhygieniska arbetet och därmed höja nivån ytterligare, men förvaltningen ser att Tyresö kommun har en mycket hög följsamhet till hygienrutinerna. Förvaltningen ser även att en tjänst som hygiensjuksköterska skulle innebära ett snävt uppdrag som inte fyller en heltidstjänst. Att inrätta en ny tjänst innebär även kostnader.

Avtalet med Vårdhygien Stockholm innebar en kostnad på cirka 72 000 kr år 2020. Kostnaden för en hygiensjuksköterska är cirka 600 000 kronor per år.⁴

En prövning av barnets bästa har inte genomförts eftersom bedömningen är att ärendet inte är av den karaktären att det antas ha påverkan på barn i någon betydelsefull utsträckning.

⁴ Baserat på medellönen 2020 för en kommunal hygiensjuksköterska (35 700 kr i månaden) plus personalomkostnadspålägg (PO) på 40,15 procent.